Lietas Nr. C17117014
Lietas arhīva Nr. C-0515-15

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Dobelē, 2015.gada 16.decembrī

Dobeles rajona tiesas tiesnese R. Krasovska,
ar tiesas sēdes sekretāru K. Loci
piedaloties prasītāja pilnvarotajai pārstāvei /pers. C/, atbildētāja pilnvarotajam pārstāvim /pers. D/
atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu Seesam Insurance AS Latvijas filiāle maza apmēra prasībā pret /pers. F/ par naudas piedziņu ar trešo personu /pers. G/,

Aprakstošā daļa

2014.gada 20.jūnijā Seesam Insurance AS Latvijas filiāle (turpmāk tekstā - Prasītājs) cēla tiesā prasību pret /pers. F/ (turpmāk tekstā - Atbildētājs) par zaudējumu atlīdzināšanu.

Prasības pieteikumā norādīts, 2013.gada 3.maijā Seesam Insurance AS Latvijas filiālē saņemts /pers. H/ apdrošināšanas atlīdzības prasības pieteikums par to, ka 2013.gada 1.maijā tika konstatēts kanalizācijas ūdens noplūdes fakts, līdz ar to tika sabojāta telpu apdare dzīvoklim /adrese/. Minētais īpašums apdrošināts Seesam Insurance AS Latvijas filiālē, polises Nr. 18/211/000099/13.

Minēto faktu precizē 2013.gada 3.maija PSIA /Nosaukums A/ klientu apkalpošanas centra /Nosaukums B/ apsekošanas akts, kurā norādīts, ka dzīvoklī /adrese A/, kanalizācijas ūdens tecēšana bija tādēļ, ka tualetes pods ir vecs un tajā bija izveidojusies sūce.

Ņemot vērā iepriekšminēto, secināms, ka dzīvokļa /adrese A/ īpašnieks /pers. F/ ir atbildīgs par dzīvoklim /adrese/, ūdens nodarītajiem bojājumiem 2013.gada 1.maijā.

Ievērojot apdrošināšanas polises Nr. 18/211/000099/13 nosacījumus un noteikumus, un klienta iesniegtos dokumentus, dzīvokļa īpašnieces izvēlētajam remonta darbu veicējam SIA /Nosaukums C/ tika izmaksāta apdrošināšanas atlīdzība LVL 472,64 apmērā, no minētās summas tika atrēķināts klientes apmaksātais pašrisks LVL 100,00 apmērā, tādējādi zaudējumi veido LVL 372,64 jeb EUR 530,22 (pieci simti trīsdesmit euro un 22 centi).

Pamatojoties uz iepriekšminēto prasītājs lūdz tiesu piedzīt no Atbildētāja par labu prasītājam zaudējumus 530,22 EUR. Piedzīt no Atbildētāja par labu Prasītājam visus tiesāšanās izdevumus.

2014.gada 12.septembrī tiesā saņemts atbildētāja paskaidrojums, kurā norādīts, ka prasību neatzīst, paskaidro - atbildētājs, 2007.gada 23.jānvārī noslēdza pirkuma līgumu, iegādājoties dzīvokli pēc adreses /adrese A/, un viņa īpašuma tiesības reģistrētas 2007.gada 20.februārī Jūrmalas zemesgrāmatu nodalījumā Nr./numurs/. Atbilstoši augstāk minētā līguma 3.1.punktam bijušai īpašniecei /pers. G/ (pārdevējai), personas kods /personas kods/, bija jāatbrīvo dzīvoklis līdz 2007.gada 1.aprīlim, ko viņa nav izdarījusi un dzīvokli nav atbrīvojusi līdz pat šim laikam, turpinot lietot dzīvokli bez kāda tiesiska pamata. Atbildētājs 2010.gada 06.augustā iesniedza tiesā prasību pret /pers. G/ un viņas nepilngadīgajiem bērniem /pers. J/ un /pers. K/, par izlikšanu no dzīvokļa.

Atbildētājs lūdz tiesu ņemt vērā to, ka starp atbildētāju un /pers. G/ nav parakstīts dzīvokļa pieņemšanas - nodošanas akts par dzīvokļa pieņemšanu /pers. F/ valdījumā, ko paredz Pirkuma līguma 3.2.punkts un, kā arī prasība pret /pers. G/ un viņas nepilngadīgajiem bērniem /pers. J/ un /pers. K/ par izlikšanu no dzīvokļa atrodas kasācijas tiesvedībā (lietas numurs C17126910).

2015.gada 16.oktobrī tiesā saņemts trešās personas paskaidrojums, ka prasību neatzīst, uzskata, ka vainīgs ir nama apsaimniekotājs.

Prasītāja pilnvarotā pārstāve tiesas sēdē prasību uzturēja pilnā apmērā, uz prasības pieteikumā norādītajiem apstākļiem un pamata, kā arī norādītajā apmērā, prasītāja pārstāve norādīja, ka Zemesgrāmatu reģistram ir piešķirta publiskā ticamība un dzīvokļa īpašnieks ir tā persona, kas atbild par viņa īpašumā esošajā dzīvoklī notiekošo neatkarīgi no tā vai pats īpašnieks šajā īpašumā dzīvo, vai arī tajā uzturas kādas citas personas. Prasība pamatota ar speciālo tiesību normu, kas nosaka dzīvokļa īpašuma īpašnieka tiesības un pienākumus, savukārt, atbildētājs šajā lietā pēc tam var vērsties ar regresa prasību pret trešo persona, ja to vēlēsies.

Atbildētāja pārstāvis tiesas sēdē prasību neatzina, paskaidroja sekojošo, ka prasība ir noilgusi, ka atbildētāja vaina šajā lietā nav, jo dzīvoklī ir dzīvojusi trešā persona, prasītājs ir nepareizi pamatojis savu prasību, šī jautājuma risinājums ir ietverts Civillikuma normās, kas nosaka izliešanu un izmešanu, kur arī ir noteikts, ka par izliešanu un izmešanu ir atbildīga tā persona, kas to ir izdarījusi, līdz ar to par ūdens noplūdi no tualetes ir atbildīga trešā persona, kas kaut ko tur ir izlējusi. Atbildētājs būtu atbildīgs tikai tajā gadījumā, ja būtu iesaistīts paaugstinātas bīstamības avots.

Trešā persona uz tiesas sēdi nav ieradusies, neierašanās iemeslus tiesai nav paziņojusi, par tiesas sēdes laiku un vietu viņai paziņots likumā noteiktajā kārtībā, līdz ar to tiesa nesaskata lietas atlikšanas pamatu un nolēma lietu skatīte bez trešās personas klātbūtnes, saskaņā ar Civilprocesa likuma 156.pantu.

Motīvu daļa

Noklausījusies prasītāja un atbildētāja pilnvarotos pārstāvjus, pārbaudījusi un novērtējusi lietas materiālus, tiesa uzskata, ka prasība ir pamatota un apmierināma pilnībā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 93. panta pirmo daļu katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 96. panta piekto daļu pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse. Kā arī saskaņā ar Civilprocesa likuma 10. pantu puses realizē savas procesuālās tiesības sacīkstes formā.

Likuma „Par apdrošināšanas līgumu" 40.panta pirmā daļa nosaka, ka apdrošinātājs, kas ir izmaksājis apdrošināšanas atlīdzību, izmaksātās summas apmērā pārņem apdrošinātā prasības tiesības pret personu, kas ir atbildīga par zaudējumiem, izņemot gadījumus, kad ir nodarīts kaitējums personas dzīvībai, veselībai vai fiziskajam stāvoklim. Šis izņēmums nav spēkā, ja apdrošināšanas līgumā ir paredzēts piemērot kompensācijas principu.

Dzīvokļa īpašuma likuma 14.panta pirmā daļa nosaka, dzīvokļa īpašnieks par zaudējumu nodarīšanu citiem dzīvokļu īpašniekiem vai citām

personām ir atbildīgs normatīvajos aktos, dzīvokļu īpašnieku kopības lēmumos vai savstarpēji noslēgtajos līgumos noteiktajā kārtībā.

Civillikuma 1635.pants nosaka, ka katrs tiesību aizskārums, tas ir, katra pati par sevi neatļauta darbība, kuras rezultātā nodarīts kaitējums (arī morālais kaitējums), dod tiesību cietušajam prasīt apmierinājumu no aizskārēja, ciktāl viņu par šo darbību var vainot.

Civillikuma 1775.pants nosaka, ka katrs zaudējums, kas nav nejaušs, ir jāatlīdzina.

Civillikuma 1779.pants nosaka, ka katram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību nodarījis.

No lietas materiālos esošās Īpašuma apdrošināšanas polises Nr.18/211/000099/13, redzams, ka 2013.gada 22.martā /pers. H/ apdrošinājusi dzīvokli /adrese C/, no apdrošināšanas riskiem, tajā skaitā no zaudējumiem, kas radušies ūdensvadu sistēmas avārijas rezultātā. Saskaņā ar minēto polisi, apdrošināšanas periods ir no 2013.gada 22.marta līdz 2013.gada 21.martam. Pašrisks EUR 142,29 (Ls 100) (lietas 17., 18.lapa).

No lietas materiālos esošā SIA /Nosaukums A/ 2013.gada 3.maijā sastādītā akta par konstatētajiem bojājumiem, redzams, ka 2013.gada 1.maijā dzīvoklī /adrese/, applūšanas rezultātā tika novērota kanalizācijas ūdens tecēšana no tualetes griestiem. No akta secināms, ka izdevumi, kas saistīti ar bojājumiem ir jāsedz dzīvokļa Nr.8 īpašniekam. Tāpat, no minētā akta izriet, ka applūšana notikusi ūdens noplūšanas rezultātā no dzīvokļa /adrese A/(lietas 11., 12., 13., 14.). Tiesa piekrīt prasītāja pārstāves viedoklim, ka nav būtiski, ka aktā īpašnieks norādīts sieviešu dzimtē "īpašniece", tā kā minētā akta mērķis ir konstatēt noplūdes faktu un noplūdes cēloni, kas arī ir izdarīts.

No dzīvoklim /adrese/, sastādītās tāmes redzams, ka kopējās remontdarbu izmaksas sastāda EUR 672,51 (Ls 472,64) (lietas 21.lapa), par minētajiem remontdarbiem to veicējs SIA "SV Koks" 2013.gada 2.jūlijā ir izrakstījis rēķinu Nr. 02072013-01 (lietas 22.lapa).

No prasības pieteikuma, un maksājumu uzdevuma Nr.IZM13-0673 redzams, ka AAS „Seesam Insurance" Latvijas filiāle izmaksāja remontdarbu veicējam SIA "SV Koks" EUR 672,51 (Ls 472,64).

Civillikuma 994.pants noteic, ka (1) par nekustama īpašuma īpašnieku atzīstams tikai tas, kas par tādu ierakstīts zemes grāmatās; (2) līdz ierakstīšanai zemes grāmatās nekustama īpašuma ieguvējam pret trešām personām nav nekādu tiesību: viņš nevar izlietot nevienu no priekšrocībām, kas saistītas ar īpašumu, un viņam jāatzīst par spēkā esošu visa uz šo nekustamo īpašumu attiecošās tās personas darbība, kura pēc zemes grāmatām apzīmēta par šā īpašuma īpašnieku. Tomēr viņam ir tiesība ne vien prasīt atlīdzību par visu uz nekustamo īpašumu attiecošos agrākā īpašnieka ļaunticīgo darbību, bet prasīt, lai pēdējais sper visus nepieciešamos soļus nekustamā īpašuma pārejas ierakstīšanai zemes grāmatās (993.p.1.d).

Civillikuma 993.panta pirmā daļa noteic, ka nodošana vien vēl nenodibina nekustama īpašuma ieguvējam īpašuma tiesību: to iegūst tikai ar iegūšanas tiesiskā pamata un par to izgatavotā akta ierakstīšanu zemes grāmatās.

Zemesgrāmatās jāieraksta ne vien katrs nekustama īpašuma atsavinājums, bet arī vispār katra tā īpašnieka maiņa (turpat, otrā daļa).

Tādējādi prasītājam pamatoti bija tiesības pārliecināties zemesgrāmatā par nekustamā īpašuma īpašnieku un nebija nekāda tiesiska un faktiska pamata to apšaubīt.

No minētā secināms, ka gan uz darījuma pamata, ar kuru ticis atsavināts nekustamais dzīvokļa īpašums, gan uz likuma pamata, prasītājs pamatoti 2013.gada 1.maijā, kad notika dzīvokļa appludināšana, uzskatījis atbildētāju šajā lietā kā dzīvokļa īpašnieku un pamatoti cēlis prasību pret zemesgrāmatā reģistrēto īpašnieku – atbildētāju lietā, jo viņam bija visas tiesības paļauties, ka ieraksts ir patiess un ticams. Atbildētājs bija reģistrējis savas īpašuma tiesības zemesgrāmatā, līdz ar ieraksta brīdi, atbildētājam, kā īpašniekam pāriet ne tikai īpašnieka tiesības, bet arī pienākumi, pieņemot vienu, atbildētājs nevar atbrīvoties no otra, līdz ar to uz atbildētāju ir pārgājusi arī atbildība, kas noteikta Dzīvokļa īpašuma likumā, nav juridiskas nozīmes, ka atbildētāja īpašumā tajā laikā atradās trešā persona, šis fakts dod atbildētājam, kā lietas (nekustamā īpašuma) faktiskajam īpašniekam vērst prasījumus pret trešo personu, kas liegusi viņam valdīt lietu, bet neatbrīvo no atbildības pret trešajām personām.

Ņemot vērā augstāk minēto, 2013.gada 1.maijā notikusi ūdens noplūde, ka rezultātā tika radīti bojājumi dzīvoklī /adrese/, atbildētājs ir civiltiesiski atbildīgs par /pers. H/, nodarītajiem zaudējumiem, savukārt prasītājai, samaksājot SIA "SV Koks" par veiktajiem darbiem apdrošinājuma ņēmējas vietā EUR 672,51 (Ls 472,64), atbilstoši likuma „Par apdrošināšanas līgumu" 40.panta pirmajai daļai, izmaksātās summas apmērā ir prasījuma tiesības pret atbildētāju.

Minēto ir apstrīdējis atbildētājs, norādot, ka viņš savas īpašuma tiesības ir reģistrējis zemesgrāmatā, bet dzīvoklī nav varējis iemitināties, jo notikusi patstāvīga tiesāšanās ar iepriekšējo dzīvokļa īpašnieci, kas ir trešā persona lietā, kuras darbību rezultātā arī ir radušies pieprasītie zaudējumi.

Prasītājs ir cēlis pret atbildētāju regresa prasību - „Regresa prasība ir cita vietā mantisko saistību izpildījušas personas prasība atdot samaksāto naudas summu vai citu mantisko vērtību. Regresa prasība rodas gadījumos, kad likums paredz cietušajiem nodarītos zaudējumus (kaitējumu) atlīdzināt nevis vainīgajam, bet citai personai. Saskaņā ar regresa prasību vainīgajam jāatlīdzina šai personai visi izdevumi, kas radušies, izpildot viņa saistību, ja vien likumā nav noteikts kas cits." *(sk. Juridisko terminu vārdnīca, Autoru kolektīvs, Rīga, Nordik, 1998, 225.lpp.)*.

Civillikuma 1779.pants nosaka, ka katram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību nodarījis.

Juridiskajā doktrīnā ir atzīts, ka ir šādi: zaudējumu atlīdzināšanas prasījuma pamati 1) tiesību aizskārēja neattaisnojama darbība, kas attiecīgajos gadījumos ietver arī novērtējumu no vainojamības viedokļa, 2) zaudējumu esamība, 3) cēloniskais sakars starp zaudējumiem un neatļauto darbību *(sk. Torgāns K. Saistību tiesības. I daļa. Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2006. 209. lpp.)*.

Tiesa atzīst, ka lietā ir konstatēti visi civiltiesiskās atbildības priekšnoteikumi – notikušais īpašuma bojājums nav nejauša rakstura, zaudējumu esamība un cēloniskais sakars starp atbildētāja pienākumu uzturēt savu īpašumu, negadījumu un konstatētajiem zaudējumiem.

Tādējādi, konstatējot faktiskos apstākļus, kas atbilst likuma „Par apdrošināšanas līgumu" 40.panta pirmajai daļai ietvertās tiesību normas hipotēzei un Civillikuma 1775.pantā paredzētos priekšnoteikumus zaudējumu atlīdzības pienākuma noteikšanā, tiesa atzīst, ka prasība daļā par zaudējumu 530,22 EUR apmērā ir pamatota un apmierināma.

Tiesa nepiekrīt atbildētāja pārstāvja viedoklim, ka minēto tiesisko attiecību regulē tikai Civillikuma normas, jo Dzīvokļa īpašuma likums ir speciālā tiesību norma attiecībā pret Civillikumu. Tiesa nepiekrīt arī atbildētāja pārstāvja viedoklim tajā, ka minētais faktiskais notikums atbilst Civillikuma Deviņpadsmitās nodaļas Prasījumi no dažādiem pamatiem III apakšnodaļas Atlīdzība par zaudējumu, kas nodarīts ar izmešanu, izliešanu vai nokrišanu 2358.-2362.pantos noteiktajam tiesiskajam regulējumam. Civillikuma2358.pants nosaka, ja zaudējumu nodara izmetot vai izlejot kaut ko uz ielas vai citā vietā, pa kuru ļaudis staigā vai kur tie mēdz atrasties, vai nepienācīgā kārtā nostiprinātiem priekšmetiem nokrītot no mājas uz ielas utt., tad zaudējuma cietējs var prasīt zaudējumu atlīdzību no 2359.pantā norādītās personas. Civillikums paredz pienākumu atlīdzināt zaudējumus, kas nodarīti ar izmešanu, izliešanu vai nokrišanu (deiecta et affusa, posita et suspecta) uz ielas vai citā vietā, kur uzturas vai staigā cilvēki. Zaudējumi var tikt nodarīti kā noteiktu darbību veikšanas rezultātā, piemēram, izlejot kādu šķidrumu pa logu uz ielas, vai arī – bezdarbības rezultātā, pienācīgi nenostiprinot priekšmetu, kas krītot nodara zaudējumus [...]. Zaudējumi, kas nodarīti ar izmešanu, izliešanu vai nokrišanu, pēc šīs apakšnodaļas noteikumiem nav jāatlīdzina, ja tie nodarīti vietās, kuras nav paredzētas publiskai izmantošanai, vai arī gadījumos, kad cilvēku kustība publiski pieejamās vietā ir ierobežota, lai izbēgtu iespējamos šāda veida zaudējumus. *(sk. Bitāns.A., prof.K.Torgāna vispārīgā zinātniskā redakcijā Civillikuma Komentāri. Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2000. 640., 641. lpp.)*.

Vienīgais priekšnoteikums, lai piemērotu tiesību normas, uz kurām tiesas sēdē atsaucās atbildētāja pārstāvis ir publiskas vieta, kur noticis uzliešanas, izmešanas vai nokrišanas fakts, par publisku vietu nevar uzskatīt dzīvoklī esošu tualetes telpu.

Saskaņā ar Dzīvokļa īpašuma likuma 3.panta pirmo daļu atsevišķais īpašums ir dzīvojamā mājā esoša būvnieciski norobežota un funkcionāli

nošķirta telpa vai telpu grupa, kura kā dzīvoklis, neapdzīvojamā telpa vai mākslinieka darbnīca iezīmēta būves kadastrālās uzmērīšanas lietā. Minētā likuma 14.panta pirmajā daļā noteikts, ka dzīvokļa īpašnieks par zaudējumu nodarīšanu citiem dzīvokļu īpašniekiem vai citām personām ir atbildīgs normatīvajos aktos, dzīvokļu īpašnieku kopības lēmumos vai savstarpēji noslēgtajos līgumos noteiktajā kārtībā.

Ievērojot to, ka ūdens noplūdes cēlonis atrodas atsevišķā, no pārējās mājas daļas nodalītā īpašuma robežās esošā konstrukcijā un tas neietilpst kopīpašuma daļā, atbildētājs kā dzīvokļa īpašnieks noplūdes brīdī bija atbildīgs par komunikāciju uzturēšanu un rīcību ar ūdeni, kā arī par to bojājumu rezultātā nodarītiem zaudējumiem.

Pie šādiem apstākļiem tiesa uzskata, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Līdz ar to, no atbildētāja par labu prasītājai piedzenami tiesāšanās izdevumi, valsts nodeva EUR 79,53 apmērā, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 4,70 apmērā. Tiesa ir konstatējusi, ka prasītāja iemaksāties ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi nesedz visu izdevumu summu, līdz ar to no atbildētāja saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu piedzenami ar lietas izskatīšanu un vešanu saistītie izdevumi EUR 16,53 apmērā.

Civilprocesa likuma 195.pants nosaka, ka taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa norāda prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru. Tādējādi tiesa atzīst, ka prasītājam nosakāmas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos procentus – sešus procentus gadā no nesamaksātās piedzenamās kompensācijas un zaudējumu summas, jo saskaņā ar Civillikuma 1765.pantu gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, procentu apmērs ir seši procenti no simta gadā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1]pantu atbildētājam nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei - 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, 97., 195., 193.,194., 199.panta trešo daļu, 204.[1] pantiem, tiesa

nosprieda

prasību apmierināt pilnībā.

Piedzīt no /pers. F/, personas kods /personas kods/, par labu Seesam Insurance AS Latvijas filiāle, reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, zaudējumus 530,22 EUR (pieci simti trīsdesmit *euro* 22 centi), samaksāto valsts nodevu šajā lietā 79,53 EUR (septiņdesmit deviņi *euro* 53 centi) apmērā un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus šajā lietā 4,70 EUR (četri *euro* 70 centi) apmērā.

Atzīt prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos procentus no pamatparāda summas, tas ir, seši procenti no simta gadā.

Visus piedzītās naudas summas pārskaitāmas Seesam Insurance AS Latvijas filiāle, reģistrācijas Nr. /reģistrācijas numurs/, Kontā Nr. LV48HABA0001408032833, AS Swedbank.

Piedzīt no /pers. F/, personas kods /personas kods/, Valsts ienākumos nenomaksātos tiesāšanās izdevumus šajā lietā 16,53 EUR (sešpadsmit *euro* 53 centi) apmērā, kas iemaksājami kontā Nr.LV51TREL2190458019000, saņēmēja iestāde: Valsts kase, saņēmējs: Tiesu administrācija, NMR 90001672316.

Noteikt/pers.F/, personas kods /personas kods/, termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā no motivēta sprieduma pasludināšanas dienas Zemgales apgabaltiesā, apelācijas sūdzību iesniedzot Dobeles rajona tiesā.

Motivēts spriedums sastādīts 2015.gada 22.decembrī.

Tiesnese R. Krasovska